

Etiske retningslinjer for konsernet SpareBank1 Hallingdal Valdres

Revisjonshistorikk:

Dato	Versjon	Beskrivelse	Forfatter	Godkjent av
16.05.18	1.0	Etablering av dokument i ny form	Ellen B. Blakkestad og Ann Karin Opheim	

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Forretningsskikk	4
3. Forholdet til kunder og leverandører.....	4
4. Taushetsplikt og fortrolig informasjon, samt personvern	5
5. Forholdet til konkurrenter.....	5
6. Habilitet	5
7. Styrevern og forretningsvirksomhet utenfor konsernet	6
8. Hvitvasking	6
9. Korrupsjon	6
10. Salg og annen realisasjon av konsernets eiendeler	7
11. Lojalitetsplikt overfor arbeidsgiver	7
12. Forholdet til kolleger, kunder og andre	7
13. Mediehåndtering.....	7
14. Sosiale medier – etiske huskereglar	7
15. Bruk av konsernets datautstyr	8
16. Ansattes økonomiske forhold	8
17. Engasjement i frivillige organisasjoner	8
18. Gaver, gjestfrihet og utgifter.....	9
18.1 Motta gave	9
18.2 Gi gave	9
18.3 Representasjon, reiser og utgiftsdekning.....	9
19. Rus- og spillavhengighet.....	9
20. Kjøp av seksuelle tjenester.....	10
21. Natur og miljø.....	10
22. Ansettelsesforhold	10
23. Varsling: Jfr. HMS håndboka og Arbeidsmiljøloven §§ 2-4 og 2-5	10
24. Gjennomføring og oppfølging	11
Personlig ansvar	11
Lederansvar	11
Håndtering av tvilstilfeller og brudd på regelverket	11
Konsekvenser ved overtredelse	11
25. Verdipapir-, egenhandel- og innsidehandel (Morselskapet)	11
26. Konsernets etiske råd	12

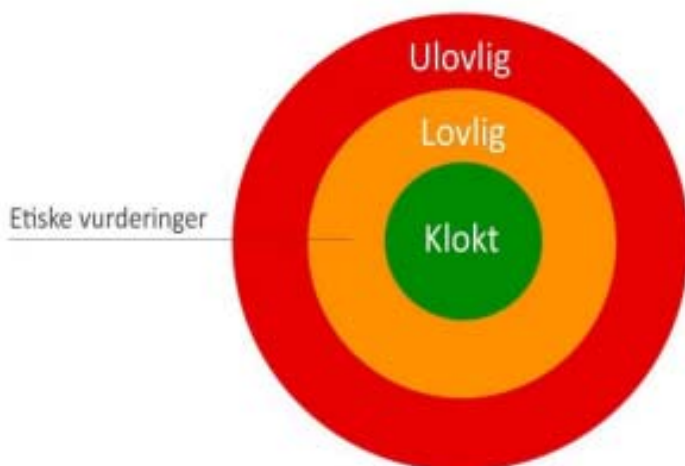
1. Innledning

Formålet med disse retningslinjene er å skape trygghet for handlinger som er i tråd med våre verdier og tydeliggjøre etiske normer for forretningspraksis og personlig adferd.

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres er avhengig av tillit fra kunder, offentlig myndigheter og samfunnet for øvrig. Du som er ansatt eller valgt representant i konsernet skal kjennetegnes ved at du har høy etisk standard. Dette innebærer at i situasjoner der du identifiseres med konsernet, skal utvise en adferd som oppfattes som tillitsvekkende, ærlig og redelig. Din adferd skal være i henhold til gjeldende lover, forskrifter, bransjenormer, interne retningslinjer og de normer som ellers gjelder i samfunnet. De etiske retningslinjene gjelder også på reiser og opphold utenfor Norge.

Retningslinjene er et fundament for konsernets forretningsdrift og strategiske mål. De etiske retningslinjene gjelder for konsernets virksomhet inkludert datterselskapene, alle medarbeidere og medlemmer i styrer, komitéer og forstanderskap. For datterselskaper som for eksempel SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS og EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS gjelder i tillegg bransjerettede etiske retningslinjer.

Det påligger deg som er omfattet av våre etiske retningslinjer å gjøre deg kjent med retningslinjene og medvirke til at de blir fulgt. Du må også ha et bevisst forhold til hvordan din private adferd kan påvirke tilliten til konsernet. Du som er leder har et særlig ansvar for oppfølging av retningslinjene og å fremstå som en god rollemodell.

Figuren skal prøve å illustrere hvor etikken har sitt virkefelt. Handlinger og valg som strider mot loven er uetiske. Enkelte handlinger kan være ukloke selv om de er lovlige. I slike situasjoner må det foretas etiske vurderinger for å avgjøre hva som er den kloke og beste handling. Konsernets etiske retningslinjer skal være til din hjelp slik at det blir lettere for deg å gjøre kloke etiske valg i hverdagen. Retningslinjene skal søke å bevisstgjøre enkeltpersoner på handlingsalternativer og handlingsvalg, og er et verktøy som skal benyttes når det ikke er helt klart hvilken handling som er mest riktig.

Etikken er prinsippbasert, men gir ikke entydige svar i enhver situasjon. Derfor er det viktig å bruke nødvendig tid til refleksjon og systematisk tenkning når det oppstår etiske dilemmaer.

Samtale og dialog om etiske dilemmaer vil bidra til å skape et solid etisk fundament i vårt konsern. Her må vi alle ha nødvendig fokus og gi våre konstruktive bidrag. I vår hverdag må du være aktiv og bevisst når det gjelder etiske spørsmål. Når du er i tvil bør du samtale med dine kollegaer eller ta saken opp med din overordnede.

Etikkfilosofer legger stor vekt på nødvendigheten av å ha et trygt etisk gulv. Du står på et trygt etisk gulv når du har.

Blikk Evnen til å ta et skritt tilbake og vurdere om handlingen kan være moralsk betenkelig

Mot Evnen til å ta sjansen på å snakke om forhold som kan være moralsk betenkelig

Språk Evnen til å sette ord på hva det er ved handlingen som kan være moralsk betenkelig

Det er viktig at alle arbeider bevisst mot å skape en god etisk plattform i sin avdeling. En god etisk plattform gir trygghet for å kunne ta opp etiske problemstillinger, slik at det gjøres kloke valg.

For å kunne oppfylle intensjonene i konsernets etiske retningslinjer er det en forutsetning at alle ansvarlige ledere i konsernet legger til rette for gode interne prosesser med implementering og etterlevelse.

2. Forretningsskikk

Du skal inneha nødvendige kompetanse på de områder du gir råd til kunden på. Du skal gi kunden forsvarlig rådgivning og veiledning ut fra kundens opplysninger og din kjennskap til kundenes situasjon og behov.

I tillegg skal konsernets ulike virksomheter følge regler for god rådgivningsskikk, god regnskapsføringsskikk og god eiendomsmeglerskikk.

3. Forholdet til kunder og leverandører

Du skal unngå å komme i avhengighetsforhold til konsernets kunder eller leverandører. Du skal ikke, utenom standardiserte ordninger, i eget eller den nærmeste families navn motta rabatter, ytelser eller oppta lån fra konsernets kunder eller leverandører. Du skal ikke benytte din stilling til å oppnå personlige fordeler.

Våre leverandører skal overholde nasjonale lover og internasjonale standarder og konvensjoner når det gjelder etiske, miljømessige og sosiale forhold. Når det gjelder gaver og representasjon se punktene 19.1 og 19.3.

4. Taushetsplikt og fortrolig informasjon, samt personvern

Du har taushetsplikt om kunder, kundeforhold og om finansforetakets virksomhet. Dette gjelder alle forhold som du i din stilling måtte få kjennskap til. Taushetsplikten gjelder også sikkerhetstiltak og opplysninger om konsernets strategi, markedsplaner og andre forhold som kan være av konkurransemessig betydning.

Taushetsplikten gjelder også overfor andre kollegaer som ikke har tjenstlige behov for de aktuelle opplysningene.

Du har ikke adgang til, via datasystemene eller på en annen måte, aktivt å søke opplysninger om andre medarbeidere, kunder eller utenforstående, når det ikke er tjenstlig nødvendig for ditt arbeid i konsernet.

Informasjon om foretakets resultatutvikling og regnskapstall skal inntil disse er offentliggjort forbeholdes personer som er omfattet av foretakets innsiderliste.

Husk at du bør unngå å formidle opplysninger som andre kan oppfatte som forhold du har fått kjennskap til i din stilling, selv om dette er opplysninger som du ikke har mottatt gjennom ditt arbeid. Du kan heller ikke utnytte taushetsbelagte opplysninger i egen virksomhet eller i tjeneste for andre. Taushetsplikten gjelder også etter at du har sluttet i konsernet.

5. Forholdet til konkurrenter

Styret kan samtykke til unntak fra taushetsplikten for utveksling av opplysninger med et annet finansforetak. Dette er en særlig unntaksbestemmelse hvor det er en rekke vilkår som må være oppfylt for at unntaket skal komme til anvendelse, herunder styrebehandling.

6. Habilitet

Du skal etterstrebe uavhengighet og integritet som valgt representant eller ansatt. Du skal ikke delta i behandlingen og avgjørelsen av saker hvis forholdet kan svekke tilliten til at du er upartisk.

Generelt kan det sies at du vil være inhabil dersom det foreligger omstendigheter som kan føre til at du eller andre oppfattes å legge vekt på annet enn konsernets interesser.

Du må vise stor varsomhet med å yte kreditter, fatte beslutninger til mennesker eller organisasjoner som du har personlig forhold til. I tvilstilfelle skal spørsmålet drøftes med overordnet.

Når du er inhabil i en sak, kan avgjørelsen heller ikke treffes av en annen medarbeider som er direkte underordnet deg. I slike tilfeller skal saken sendes tjenestevei for avgjørelse.

I de tilfeller hvor beslutningsmyndigheten tilligger et kollegialt organ (styre, kredittutvalg etc.), og du er inhabil, skal det fremgå av beslutningen at du har fratrudd under behandling av saken.

I situasjoner hvor det oppstår interessekonflikter mellom finansforetaket og dets kunder eller mellom finansforetakets kunder, må du til enhver tid definere hvem du representerer, slik at kundebehandlingen ikke kommer i strid med god forretningskikk.

Fungerende medlemmer av forstanderskap, komité og styre, samt adm. direktør og andre personer som inngår i den faktiske ledelsen i konsernet, banken eller konsernets datterselskaper, må ikke ta del i saksbehandling eller vedtak som vedkommende selv eller hans nærmeste har økonomisk eller personlig særinteresse i.

7. Styreverv og forretningsvirksomhet utenfor konsernet

Du skal sikre uavhengighet og integritet og at beslutningene er fattet på riktig grunnlag hos finansforetaket.

Konsernet forutsetter at arbeidet er den enkelte heltidsansattes ervervsmessige hovedbeskjeftigelse. Hel- eller deltidsansatte må ha skriftlig aksept fra arbeidsgiver om ervervsmessige arbeid utenfor konsernet.

Du må ikke drive privat næringsvirksomhet av noen art uten arbeidsgivers skriftlige samtykke.

Du som inngår i den faktiske ledelse i finansforetak (ihht. Policy for styring av godtgjørelse), kan ikke drive eller være ansvarlig deltaker i næringsvirksomhet. Dette gjelder ikke dersom virksomheten er av begrenset omfang og er gitt samtykke av Adm.direktør eller finansforetakets styre.

Du må ikke ha styreverv i foretak (selskap, lag og foreninger mv.) uten arbeidsgivers skriftlige samtykke.

Loven setter begrensninger for lån til foretak hvor ansatte er styremedlem/deltaker. Du som inngår i den faktiske ledelsen i finansforetaket kan ikke være ansatt i eller medlem av styret i foretak som driver annen næringsvirksomhet og som har kundeforhold til eller annet forretningsforhold til finansforetaket.

8. Hvitvasking

Økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking av utbytte, undergraver den legale økonomien i ethvert samfunn. SpareBank 1 Hallingdal Valdres støtter tiltak som har til formål å bekjempe den økonomiske kriminaliteten og terrorhandlinger.

Du skal jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere transaksjoner som er knyttet til utbytte av straffbare forhold eller med tilknytning til terrorhandlinger.

9. Korrupsjon

Konsernet har nulltoleranse for korrupsjon. Definisjonen på korrupsjon er «å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag». Både den som gir og den som mottar slike ytelser kan straffes for korrupsjon.

Korrupsjon skaper forskjellsbehandling, hindrer sosial rettferdighet og skaper konkurransevridning. Korrupsjon kan påføre bedrifter direkte økonomisk tap og tap av omdømme. Varsling av korrupsjon

og andre misligheter i en virksomhet betegnes gjerne som «whistleblowing». Du har et samfunnsansvar og skal varsle om straffbare handlinger.

10. Salg og annen realisasjon av konsernets eiendeler

Du kan kjøpe konsernets eiendeler dersom salget har vært annonsert internt til de ansatte eller eksternt, eller når kjøpesummen er iht. nøytral takst.

11. Lojalitetsplikt overfor arbeidsgiver

Du må opptre i samsvar med konsernets interesser og ikke omtale arbeidsgiver eller virksomheten på en negativ måte.

Du plikter å melde fra til arbeidsgiver om forhold du blir kjent med og som kan påføre arbeidsgiver, ansatte eller omgivelsene tap eller skade, slik at det kan iverksettes tiltak med sikte på å unngå eller begrense tapet eller skaden.

12. Forholdet til kolleger, kunder og andre

Du skal behandle kolleger, kunder og andre med respekt, omtanke og alminnelig høflighet.

Du har et ansvar for å bygge lagånd og et godt arbeidsmiljø, kjennetegnet av likeverd og mangfold. Ved å være inkluderende og engasjert, gjør du andre gode. Mobbing, diskriminering og trakassering skal ikke forekomme.

13. Mediehåndtering

All mediekontakt skal samordnes av Adm. direktør. Om du blir kontaktet av media skal du søke kontakt med Adm. direktør før du gir ditt svar. Det er bare utvalgte ansatte i konsernet som har anledning til å uttale seg til media på vegne av konsernet.

Du som ikke har mediehåndtering som en del av din jobb skal kontakte din nærmeste overordnede om du blir kontaktet av media.

14. Sosiale medier – etiske huskereglene

Skillet mellom profesjonell og privat bruk av sosiale medier er ofte ikke tydelig. Dette er det viktig at du er oppmerksom på. Omgivelsene assosierer deg med din arbeidsgiver, selv om du opplever at du er privat på sosiale medier. Både for din egen del og for konsernet sin del, er det derfor viktig at du har et bevisst forhold til din opptreden i disse kanalene. Du bør ikke dele innhold som bryter med konsernets etiske retningslinjer og de formelle krav som regulerer vår virksomhet.

Å uttrykke seg på Facebook, Twitter og/eller i andre sosiale kanaler, er å ytre seg i det offentlige rom. Ikke kom med ytringer som du ikke kunne sagt i et avisintervju eller ropt ut på torget.

Du skal ikke svare på henvendelser til konsernets profiler/sider fra private kontoer. Det skal kun gjøres gjennom konsernets offisielle profiler.

Dersom du i din stilling uttaler deg til media på vegne av konsernet, skal du utvise stor aktsomhet når du publiserer innhold på sosiale medier. Dette fordi du har en særlig sterk tilknytning til selskapet.

Vær bevisst og tenk konsekvens før du publiserer tekst og bilder. Er du i tvil om du skal legge ut noe? La være!

Normal skikk og bruk gjelder også i sosiale medier.

Bruk av sosiale medier i arbeidstiden skal først og fremst ha et profesjonelt formål.

15. Bruk av konsernets datautstyr

Du skal som hovedregel bare benytte konsernets datautstyr eller andre eiendeler til arbeidsrelaterte formål. Annen bruk som utsetter maskiner, data og programvare for risiko må unngås. Bruk som har en sammenheng med dataspill, gambling, pornografi, rasisme eller andre formål som kan oppfattes som støtende, skal ikke forekomme.

16. Ansattes økonomiske forhold

Konsernet er avhengig av å ha tillit til sine medarbeidere, og forutsetter derfor at du har en ryddig privatøkonomi. Det forventes at du til enhver tid sørger for at økonomiske forpliktelser holdes i orden. Dersom du forstår at du ikke klarer å dekke dine økonomiske forpliktelser må du straks orientere din nærmeste overordnede om situasjonen.

Du har ikke anledning til å foreta egenekspedering, det vil si registrering eller endringer av transaksjoner eller avtaler på egne vegne eller for nærmeste familie. Det samme gjelder for forening, selskap eller sammenslutning der du selv eller nærmeste familie har verv eller eierinteresser. Du har likevel anledning til å foreta selvbetjening i samme utstrekning som konsernets ordinære kunder.

17. Engasjement i frivillige organisasjoner

Det ansees positivt at konsernets ansatte i sin fritid engasjerer seg i frivillig virksomhet, så fremst dette ikke går utover arbeidet i konsernet- eller at det gjennom engasjement oppstår interessekonflikt (se blant annet punkt 8) eller forhold som kan være negativt for konsernet. Engasjement eller medlemskap i organisasjoner der formålet ikke er forenelig med konsernets verdier aksepteres ikke. Styreverv må godkjennes av arbeidsgiver.

18. Gaver, gjestfrihet og utgifter

18.1 Motta gave

Du som ansatt eller medlem i styrer, komiteer eller forstanderskap i konsernet må ikke i anledning av ditt arbeid for foretaket ta imot gaver (økonomiske fordeler) fra andre enn foretaket. Dette gjelder også gaver i forbindelse med kampanjer fra andre selskap i konsernet/alliansen. Gaver som er avtalt eller i strid med forbudet tilfaller konsernet. Gjeldende lover og regler om regnskapsføring og oppgaveplikt om skattepliktige fordeler må følges.

Oppmerksomhetsgaver på inntil 500 kroner kan mottas fra samme giver per år, men du må vurdere om mottak av gaven kan føre til at din habilitet eller uavhengighet kan trekkes i tvil. Det er viktig med åpenhet, og nærmeste leder skal derfor informeres.

18.2 Gi gave

Du må søke å følge tilsvarende regler som nevnt i punkt 19.1 når du gir gaver/fordeler til kunder, til ansatte/tillitsvalgte hos kunder, konsernets forretningsforbindelser eller andre.

Konsernets motiv for å gi gaven må komme tydelig fram.

Utvis varsomhet ved å gi alkoholholdig drikke som gave.

18.3 Representasjon, reiser og utgiftsdekning

Dersom du får tilbud om å delta på reiser eller sosiale sammenkomster, måltider og underholdning av konsernets forbindelser må din deltakelse klareres med nærmeste overordnet.

Reiser og opphold i forbindelse med utførelsen av arbeid for konsernet skal dekkes av din arbeidsgiver.

Når du representerer konsernet eller blir identifisert med konsernet, forventes at du gjør det på en måte som preges av nøkternhet og inngir tillit både til deg som medarbeider og konsernet.

Ansatte kan ta imot gjestfrihet i form av sosiale sammenkomster, måltider og underholdning hvis det tydelig relatert til forretninger. Slik gjestfrihet må holdes innenfor rimelighetens grenser.

Når du opptrer som vert på vegne av konsernet SpareBank1 Hallingdal Valdres, i ditt samkvem med kunder, leverandører og andre parter, må du utvise stor grad av nøkternhet når det tilbys gaver, sosiale sammenkomster eller annen form for gjestfrihet.

19. Rus- og spillavhengighet

Du har ikke anledning til å møte på jobb påvirket av rusmidler eller bruke rusmidler utenom arbeidstid slik at det medfører fravær eller at arbeidet ikke kan utføres tilfredsstillende.

Pengespillaktiviteter i arbeidstiden er ikke tillatt.

Dersom du har mistanke om at en kollega har problemer med rus eller spillavhengighet, skal du varsle nærmeste leder.

Håndtering av saker i tilknytning til rusmidler eller spillavhengighet skal skje i henhold til gjeldende rusmiddelpolitikk og AKAN-avtale.

20. Kjøp av seksuelle tjenester

Du skal ikke kjøpe seksuelle tjenester i forbindelse med arbeid, oppdrag eller forretningsreiser.

21. Natur og miljø

Det forventes at du tar aktive miljøgrep på din arbeidsplass.

Konsernet skal være en foregangsbedrift i å ta vare på natur og miljø, både ved å minimere egne miljøbelastninger og ved å ta i bruk miljøvennlig løsninger.

Konsernet skal stimulere ansatte til større miljøbevissthet gjennom ulike tiltak internt.

Du skal være bevisst de konsekvenser din adferd og dine beslutninger kan få for miljøet.

22. Ansettelsesforhold

Du skal ikke benytte din stilling til å påvirke ansettelsessaker slik at det skjer en favorisering på grunnlag av andre kriterier enn de som er direkte relevant.

Søsken, foreldre/barn eller ektefelle/samboere eller lignende nærstående forhold skal som hovedregel ikke arbeide under samme leder eller i samme avdeling. Medarbeidere som har nære slektsbånd skal ikke inneha stillinger der en nærstående har mulighet til å påvirke arbeidet eller arbeidssituasjonen til en annen nærstående.

Ansettelse av personer med nærstående forhold til ledere i konsernet skal underlegges en særskilt vurdering.

Ansatte som inngår samboerskap eller ekteskap/partnerskap med hverandre må sammen med arbeidsgiver finne arbeidsordninger som er akseptable for arbeidsgiver.

23. Varsling: Jfr. HMS håndboka og Arbeidsmiljøloven §§ 2-4 og 2-5

Ansatte oppfordres til å stille spørsmål ved forhold i konsernet som kan være etisk eller moralsk uforsvarlig. Slike forhold skal tas opp iht. rutiner som er foreskrevet i HMS håndboka.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil ikke iverksette noen form for sanksjoner mot medarbeidere som, på en forsvarlig måte, informerer ansvarshavende personer, interne enheter eller relevante

myndigheter om mulige brudd på etiske retningslinjer, gjeldende lover eller andre klanderverdige forhold i konsernet.

24. Gjennomføring og oppfølging

Personlig ansvar

Du som medarbeider må sørge for god kjennskap om konsernets etiske retningslinjer, og skal utføre dine plikter i samsvar med innholdet i dette dokument og gjeldende lover og forskrifter.

Lederansvar

Du som leder må videreformidle forventninger og gi råd når det gjelder tolkning og anvendelse av våre etiske retningslinjer. Du må til enhver tid vurdere underordnede medarbeideres opptreden i relasjon til retningslinjene. Overtredelse av bestemmelsene skal rapporteres til HR-avdelingen.

Håndtering av tvilstilfeller og brudd på regelverket

Kfr. Punkt 24 om Varsling.

Konsekvenser ved overtredelse

Brudd på konsernets etiske retningslinjer eller relevante lovbestemmelser vil kunne få konsekvenser for arbeids- eller ansettelsesforholdet. Grove overtredelser vil også kunne føre til straffesanksjoner i henhold til lov.

25. Verdipapir-, egenhandel- og innsidhandel (Morselskapet)

Du som arbeider innenfor konsesjonspliktige tjenester, slik det er definert i Verdipapirhandelloven, skal etterleve de til enhver tid gjeldende etiske retningslinjer til Norges Fondsmeglerforbund, samt konsernets eget regelverk om MiFID II.

Du har anledning til å investere i verdipapirer mv. innenfor visse rammer. Du har ikke anledning til å utnytte konsernets systemer utover de systemene som er tilgjengelig for kunders egenhandel.

Ved egenhandel skal du sikre at:

- Handelen er innenfor de lover og regler som gjelder for verdipapiriområdet generelt, men kapittel 8 spesielt.
- Handelen ikke er i strid eller konkurranse med konsernets eller kundenes interesser.
- Du ikke oppnår særfordeler utover godkjente, etablerte ordninger som følge av din stilling i konsernet.
- Du ikke utnytter eller gjør bruk av informasjon som du blir kjent med i kraft av din stilling. Alle definerte innsidere i selskapet har plikt til å sette seg grundig inn i og følge selskapets innsidereglement.

Du som normalt har innsyn i eller arbeider i morselskapets investeringstjenester skal ikke være medlem av styre, bedriftsforsamling eller representantskap i foretak med finansielle instrumenter som er gjenstand for organisert omsetning eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Handelen er ihht. Morselskapets egen instruks for egenhandel.

26. Konsernets etiske råd

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal ha et etisk råd som årlig skal ajourholde konsernets etiske retningslinjer. Rådet skal også, etter henvendelse fra konsernledelsen, gi uttalelser om forhold som ønskes vurdert. Konsernets HR-avdeling har ansvar for etablering og eierskap av rådet.

Rådet skal ha 4 medlemmer og bestå av:

- Konsernets hovedverneombud
- Leder Risk Compliance
- En representant fra HR
- En representant fra konsernledelsen

Rådet velger selv sin leder. HR-avdelingen har sekretærfunksjon for rådet. Ved fravær utpeker den valgte representant sin stedfortreder.